

befatte, naar man ikke kan give dem nogenlunde rimelig Udsigt til — det er naturligvis ikke Noget, der kan Loves bestemt, men afhænger af de aarlige Bevillinger —, at de til de tildelte Lønninger kunne faae et Tilskud af Statskassen, der ikke er altsor ringe. Der er f. Ex. i dette Dieblis Andragende inde fra det allernordligste Sylland, fra Panherrederne, om dog endelig at faae et Kapellani besat, der har været ledigt i lang Tid. Ministeriet har flaaet det op den ene Gang efter den anden, men der er Ingen, der har søgt derom. Maaske det ikke er aldeles regelmæssigt, men man lod Embedet sidste Gang flaa op med Løfte om et Tillæg af 100 Kr. af Stiftsmidlerne, men der er Ingen, der har søgt det. Se, saadanne Forhold ere uheldige. Der findes Præsteskald her i Landet, særlig i jydsk Egne, hvor samme Præst har tre Kirker at besørge. Det er en Umulighed, absolut Umulighed for en Mand fuldt ud at gjøre Fyldest i saadan en Gjering; men det bliver virkelig endnu mindre muligt, naar hans Lønning med det uhyre Arbejde, han har, saa tillige er sat overordentlig lavt. Jeg maa altsaa allerede af disse Grunde bede det høie Thing dog ialtsald at følge mig i en Forøgelse af de 25,000 Kr. til 30,000 Kr.; det kan da altid blive taget under nærmere Overveielse senere hen et andet Aar, om det ikke vilde være rigtigt at gaa noget videre ad den Vej, man her er flaaet ind paa. Jeg skal ganske ligefrem udtale, hvorledes jeg havde tænkt mig Ordningen ad administrativt Veit, da der ikke er videre stor Udsigt til for det Første, at man skulde kunne blive enig om en Præstelønningsslov (Berg: Høi!) — det er der ikke, og det af den ganske simple Grund, at Folkethinget nu engang har stillet sig paa det urimelige Stade, som jeg tillader mig at kalde det, at det ikke under nogen Omstændighed vil gaa ind paa en særlig Fond. (Afbrydelse af Ordføreren). Jeg hører, at den ærede Ordfører gjør en Bemærkning, som jeg, da han er Ordfører, vil imødegaa. Hvis den ærede Ordfører historisk vil se efter, vil han finde, at det mindre er tidligere Regjeringer — jeg indrømmer, at jeg staar paa det Stade, at der bør være en særlig Fond — end den anden af Rigsdagens Afdelinger, der ubetinget har holdt paa, at der skulde være en særlig Fond. Naar Forholdene ere saa, og naar man engang er bleven enig om, at det vil være fornuftigt og rigtigt at afdrage Noget af de store Kald for at fordele det til de mindre, mener jeg, man skulde gaa videre end hidtil. Man skulde efter først at være naaet til den Sum, som vilde være omtrent tilstrækkelig til at høre de ganske smaa Kald op til den Størrelse af ialtsald 2,400 Kr., som der hidtil har været Tale om, anvende de Summer, der gik ud

derover, til at tildele ældre Præster, der have siddet længe i deres Kald, og i og for sig kunne være dygtige nok til at bestride disse, men som man dog af forskellige Grunde mente ikke vare stiftede til Besordring. Det vilde saavel for Administrationen som ogsaa for en god Besættelse af Præsteskaldene være en meget stor Fordel, om man ogsaa til de mellemstore Kald kunde have en Sum til sin Naadighed, hvorved man kunde forbedre disse noget. Man staar nemlig i et meget ubehageligt Dilemma, naar ældre Præster, som maaske have hensiddet en lang Tid af deres Liv i den vestlige Del af Sylland, og som man af mange Grunde mener ikke ere stiftede til at komme herover, efter deres Embedskaracter og deres Anciennitet ere de mest berettigede Ansøgere til de større Kald her paa Øerne. Man stilles da overfor Et af To, nemlig enten at sige: Ja, jeg tager Hensyn til denne Mand; men derved kan man let komme til at gjøre Uret imod Menigheden, eller ogsaa at sige: Nei, jeg tager kun Hensyn til Menigheden, og jeg lader disse ældre Mænd blive i deres smaa Kald til deres Dødsdag, men derved begaar man jo ialtsald en Uret imod disse Mænd. Dette vil man kunne undgaa, naar man vil gaa videre paa den Vej, som man nu har været inde paa i nogle Aar, nemlig ved at drage Noget fra de større Kald og give Administrationen Ret til indenfor visse Grændser og efter Forhandling med Rigsdagen at tildele ogsaa de midlertidige Kald Del i den Sum, som derved aarlig indkommer. Hvis man nu imidlertid vil stille sig paa det Stade, at man siger: Nei, vi have Tid at vente, den Tid kommer nok, da Regjeringen bliver nødt til at gaa ind paa en Præstelønningsslov, saaledes som vi ville have den, saa har man jo fuldstændig Ret til at stille sig saaledes, og jeg har intet Middel til at bevæge de Herrer til at gaa derfra, men paa den anden Side maa det høie Thing dog ogsaa kunne begribe, at Administrationen ikke har den fjerneste Grund til i saa Fald at afdrage de store Kald paa Øerne mere, end den allerede har afdraget dem. Jeg tillader mig derfor her at forelægge det høie Thing det Spørgsmaal: Vil det høie Thing ved at negte disse 5,000 Kr.'s Forhøielse i Virkeligheden bevilge et ikke ubetydeligt Lønningstillæg til forskellige ældre Præster, som fremtidig kunne blive ansatte i de store Kald her paa Øerne? Der er i dette Dieblis — tilfældigvis — tre større Kald, som jeg hidtil ikke har ladet flaa op, fordi jeg har villet vente, indtil denne Afstemning var falden. Naar man her i Thinget mener, at Administrationen ikke mere skal fradrage de store Kald Noget, men at det er meget bedre at lade Menighederne her paa Øerne have den Fornøielse, at deres Præster i de store Kald ere rigtig